

THỰC HÀNH
TÍNH CHẤT CỦA MỘT SỐ HỢP CHẤT NITƠ
PHÂN BIỆT MỘT SỐ LOẠI PHÂN BÓN HOÁ HỌC

I – MỤC TIÊU BÀI HỌC**1. Kiến thức**

Củng cố kiến thức về tính chất của amoniac và tính oxi hoá mạnh của axit nitric. Biết cách phân biệt một số loại phân bón hoá học.

2. Kỹ năng

Rèn kỹ năng thực hành thí nghiệm với lượng nhỏ hoá chất đảm bảo an toàn, chính xác.

II – CHUẨN BỊ DỤNG CỤ THÍ NGHIỆM VÀ HOÁ CHẤT CHO MỘT NHÓM THỰC HÀNH**1. Dụng cụ thí nghiệm**

Ống nghiệm, cốc 250 ml, chậu thuỷ tinh, bộ giá thí nghiệm, đèn cồn, giá để ống nghiệm, bông.

2. Hoá chất

HNO_3 đặc, đồng kim loại, phân amoni sunfat, phân kali clorua, phân supephotphat kép, các dung dịch : NaOH , AgNO_3 , AlCl_3 , HNO_3 loãng, phenolphtalein, nước vôi.

III – GỢI Ý TỔ CHỨC HOẠT ĐỘNG THỰC HÀNH CỦA HỌC SINH

Nên chia HS trong lớp ra từng nhóm thực hành, mỗi nhóm từ 4 đến 5 HS để tiến hành thí nghiệm.

Thí nghiệm 1 : Thử tính chất của dung dịch amoniac

a) Tiến hành thí nghiệm

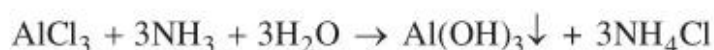
Nhỏ vào hai ống nghiệm mỗi ống chừng 10 giọt dung dịch NH_3 . Nhỏ tiếp vào ống nghiệm thứ nhất vài giọt dung dịch phenolphtalein, vào ống nghiệm thứ hai 5 - 6 giọt dung dịch muối nhôm clorua.

b) Quan sát hiện tượng và giải thích

– Trong ống nghiệm thứ nhất dung dịch có màu hồng : Dung dịch amoniac có môi trường bazơ.

– Trong ống nghiệm thứ hai xuất hiện kết tủa keo màu trắng $\text{Al}(\text{OH})_3$.

Pthh :

Thí nghiệm 2 : Tính oxi hoá của axit nitric

a) Tiến hành thí nghiệm

Thực hiện như trong SGK, GV lưu ý lấy lượng nhỏ hoá chất vì trong sản phẩm của phản ứng có khí NO_2 và NO bay ra rất độc.

b) Quan sát hiện tượng và giải thích

Cho mảnh đồng vào ống nghiệm chứa HNO_3 đặc, có khí NO_2 màu nâu bay ra vì HNO_3 đặc bị khử đến NO_2 . Dung dịch chuyển sang màu xanh lam của $\text{Cu}(\text{NO}_3)_2$.

Cho mảnh đồng vào ống nghiệm chứa HNO_3 loãng và đun nóng, có khí NO không màu bay ra vì HNO_3 loãng bị khử đến NO . Khí NO bay lên kết hợp với oxi trong không khí tạo thành khí NO_2 màu nâu. Dung dịch chuyển sang màu xanh lam của $\text{Cu}(\text{NO}_3)_2$.

Lưu ý : Để loại bỏ khí NO_2 độc bay ra, GV hướng dẫn HS :

– Đậy ống nghiệm bằng miếng bông tẩm dung dịch NaOH hoặc nước vôi.

– Sau khi ống nghiệm nguội thả vào chậu nước vôi.

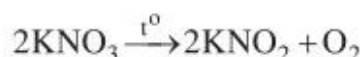
Thí nghiệm 3 : Tính oxi hoá của muối kali nitrat nóng chảy

a) Tiến hành thí nghiệm

Thực hiện thí nghiệm như SGK ; GV lưu ý HS : Khi muối KNO_3 được đun nóng bắt đầu phân huỷ trong ống nghiệm thì dùng kẹp hoá chất cho cục than đã được đốt nóng đỏ vào.

b) Quan sát hiện tượng và giải thích

Cục than hồng sẽ bùng cháy sáng trong ống nghiệm do KNO_3 nóng chảy bị phân huỷ ở nhiệt độ cao, giải phóng khí oxi theo pthh :

Thí nghiệm 4 : Phân biệt một số loại phân bón hoá học

Chuẩn bị thí nghiệm : Hoà tan mỗi mẫu phân bón hoá học amoni sunfat, kali clorua, supephotphat kép trong nước cất chứa trong mỗi ống nghiệm riêng biệt như SGK đã viết.

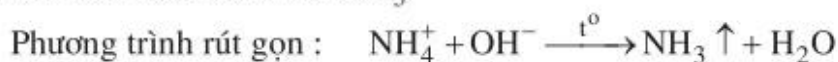
1. Phân đạm amoni sunfat

a) Tiến hành thí nghiệm

Nhỏ 3 giọt dung dịch NaOH vào từng ống nghiệm chứa 5 giọt dung dịch mỗi loại phân bón vừa mới pha chế nói trên rồi đun nóng nhẹ.

b) Quan sát hiện tượng và giải thích

Trong ống nghiệm chứa dung dịch $(NH_4)_2SO_4$ có khí bay lên làm xanh giấy quỳ tím ẩm ướt. Đó là khí NH_3 .

2. Phân kali clorua và supephotphat kép

a) Tiến hành thí nghiệm

Như bài 18 trong SGK, GV lưu ý HS :

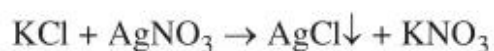
Nhỏ vào hai ống nghiệm, mỗi ống 5 giọt của một trong hai dung dịch phân bón vừa mới pha chế (kali clorua và supephotphat kép). Nhỏ tiếp vào mỗi ống vài giọt dung dịch $AgNO_3$.

b) Quan sát hiện tượng và giải thích

– Trong một ống nghiệm, dung dịch xuất hiện kết tủa trắng $AgCl$.

Đó là dung dịch phân bón KCl.

Pthh :

– Trong ống nghiệm còn lại, không có hiện tượng xảy ra.

IV – NỘI DUNG TƯỜNG TRÌNH THÍ NGHIỆM

1. Tên HS : ..... Lớp : .....

2. Tên bài thực hành : Tính chất của một số hợp chất nitơ, photpho.
Phân biệt một số loại phân bón hoá học.

3. Nội dung tường trình :

Trình bày cách tiến hành thí nghiệm, mô tả hiện tượng quan sát được, giải thích, viết pthh cho các thí nghiệm sau :

Thí nghiệm 1 : Thử tính chất của dung dịch amoniac.

Thí nghiệm 2 : Tính oxi hoá của axit nitric.

Thí nghiệm 3 : Tính oxi hoá của muối kali nitrat nóng chảy.

Thí nghiệm 4 : Phân biệt một số loại phân bón hoá học.